

РЕШЕНИЕ

№ 360

гр. Варна, 24.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на двадесет и първи юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Светлана Тодорова

при участието на секретаря Жасмина Ив. Райкова
като разгледа докладваното от Светлана Тодорова Търговско дело №
20213100900806 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на **Р. ЮС. Р. с ЕГН ******* с постоянен адрес *****, представляван, на осн.чл.29, ал.4 от ГПК, от настойника АРЗ. АЛ. Р. с ЕГН ***** (Решение № 830 от 29.04.2021г., постановено по гр.д. № 2758/2020г. по описа на ВОС, влязло в законна сила на 10.06.2021г.), чрез пълномощник адв. Я.Д., САК срещу ЗД „ЛЕВ ИНС“ АД ЕИК 121130788 със седалище гр. София, бул., Черни връх ” №51Д, представлявано от М.С.М.-Г., П.В.Д. и Г.Н.Г., с която на основание чл.432, ал.1 от КЗ (в сила от 01.01.2016г.), вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД, се настоява за присъждане

на сумата от 700 000лв., частичен иск от 1 000 000 лева представляваща обезщетение за претърпени **неимуществени вреди** – състояние на будна кома, вследствие на ПТП, настъпило на 22.03.2018г. по пътя Добрич-Варна по вина на водача на лек автомобил „Пежо“ с рег. № **** Ю.М.М. с ЕГН *****, обхванат от действието на валидна към момента на застрахователното събитие застраховка „Гражданска отговорност“ по застрахователна полица № BG /22/117001530837, издадена от ЗД „ЛЕВ ИНС“ АД ЕИК 121130788, ведно със законната лихва върху сумата, , считано от изтичане на тримесечния срок за произнасяне от страна на застрахователя – 19.10.2021г. до окончателното ѝ изплащане.

С определение № 89 от 17.01.2022г. ищецът е освободен от внасяне на държавни такси и разноски по т.д.№ 806/2021г., на осн.чл.83, ал.2 от ГПК.

В исковата молба ищецът излага, че на 22.03.2018г. около 13.20 часа на републикански път II-29 Варна Добрич км. 13 е реализирано ПТП с участието на л.а. Пежо 207" с рег. № **** и товарен автомобил „Мерцедес Актрос" с рег. № ***** с прикачено полуремарке „Шмиц". Сочи се, че ПТП настъпва изцяло по вина на водача на л.а. "Пежо 207" при следния механизъм - на горепосоченото място и време водачът на т.а. „Мерцедес Актрос" се движи в посока от гр. Добрич до с. Тополи, общ. Варна. По същото време по този път се движи в противоположна посока зад трето МПС (тъмен пикап) и л.а. „Пежо 207" с несъобразена с атмосферните условия (обилен снеговалеж, страничен вятър и частични залеждания на пътното платно) скорост, като същевременно се опитва да изпревари въпросния пикап. Забелязвайки как задницата на л.а. „Пежо 207" се занася вдясно и вляво, водачът на т.а. „Мерцедес Актрос" решава да спре управлявания от него автомобил, при което полуремаркетото леко се изнася вдясно до ръба на пътното платно. В този момент л.а. „Пежо" се плъзга странично с дясната си част към него, удря се странично с предна дясна врата в предната лява част на товарния автомобил (в лявата пътна лента - на товарния автомобил), след което продължава да се плъзга към канавката вляво и се удря с предната си дясна част в едно крайпътно дърво, намиращо се извън пътното платно вляво спрямо посоката му на движение. Вследствие на инцидента и големите деформации на купето на автомобила от силния удар са тежко пострадали водачът на л.а. „Пежо 207" и пътуващия на предна дясна седалка в автомобила откъм страната на удара пасажер - Р.Р..

В резултат на ПТП Р. получава множество животозастрашаващи травматични увреждания; транспортиран е от екип на ЦСМП и приет по спешност в интензивното отделение на МБАЛ „Света Анна- Варна" АД в изключително тежко увредено общо състояние - съчетана травма - глава, гръден кош и крайници - в кома с екстензионни гърчове и поставен на изкуствена белодробна вентилация. На 28.03.2018г. е изписан без промяна в състоянието му в медикаментозна кома и насочен за лечение в друго болнично заведение в Република Турция, транспортиран със санитарна авиация. Твърди се, че при постъпването му в Интензивно отделение пострадалият е в лошо общо състояние, съзнание в ступор, без ориентация и на механична вентилация. Лечението му продължило в Клиниката по интензивно лечение. В последствие за няколкомесечен период от 18.12.2019г. до 20.03.2020г. е хоспитализиран в Палиативната клиника към Болница за обучение и развойна дейност Гюлхане към Медицински университет. Назначена му е комплексна медикаментозна терапия като е изписан лежащо болен за поддържане в домашни условия (в състояние на „будна кома") след подкрепяща консултация с психолог и дадени препоръки на неговите роднини.

Твърди се, че на 23.02.2021 г., по повод на проявилите се хематурия и температура ищецът постъпва в спешния център на Палиативната клиника към Болница за обучение и развойна дейност Гюлхане към Медицински

университет. При физикалния преглед се констатира, че пациентът не е в съзнание и не е ориентиран с поставена трахеостома за дишане и сонда в стомаха за хранене. След проведено клинично наблюдение и консервативно лечение пациентът е изписан на 09.03.2021 г.

Сочи се, че предвид обективното трайно тежко физиологическо състояние с Решение № 830/29.04.2021 г., постановено по гр.д. № 2758/2020 г. по описа на Окръжен съд - Варна, ГО, 10-ти състав, влязло в законна сила, ищецът е поставен под пълно запрещение. За него в момента се грижи неговата съпруга и настойник АРЗ. АЛ. Р. с ЕГН *****.

Твърди се, че към настоящия момент ищецът не реагира по никакъв начин на задаваните му въпроси - вербален, невербален, мимичен или друг. Същият е на болнично легло в домашни условия, в будно състояние, но не извършва никакви телодвижения или такива с главата си (единствено мига с очи), не е в състояние да концентрира погледа си в определена точка или посока. Само понякога реагира на болка. Не може да става от леглото, да се движи или да се храни. Пострадалият е в невъзможност да участва адекватно в социалния живот и да оценява адекватно фактите от обективната действителност. Р.Р. е с тежко увреждане на мозъка, което обуславя състоянието му на т.нар. „будна кома“ - налице е качествено нарушение на съзнанието, двигателната активност и вербалния контакт. Въпреки проведеното висококвалифицирано комплексно лечение в Република Турция, след над тригодишен период от инцидента, не се наблюдава подобрение в състоянието на пострадалия, като прогнозите за в бъдеще не са обнадеждаващи. Предвид посттравматичното обективно трайно тежко физиологическо състояние на пострадалия, последният от датата на инцидента, вкл. към настоящия момент, както и за в бъдеще, се **нуждае от непрекъсната чужда помощ и грижи за поддържане на жизнения му статус, респ. за неговото физическо оцеляване.**

Твърди се, че към момента на ПТП л.а. "Пежо 207" с рег. № *** има валидна застраховка ГО на автомобилистите при ответното дружество.

Ищецът е предявил претенция по реда на чл. 380 КЗ към ЗК „Лев Инс“ АД за изплащане на застрахователно обезщетение, по повод на която е заведена щета с номер 0000-1000-03-19-7289 по описа на застрахователното дружество. Във връзка с подадената претенция застрахователят чрез писмо с изх. № 7433/20.08.2021г. е изискал представянето на допълнителни документи за произнасяне по заведената щета, сред които и окончателен акт за приключване на наказателното производство. Доколкото виновният за ПТП водач също е изпаднал в трайно състояние на будна кома, няма как наказателното производство да бъде приключено. Въпреки, че ищецът е уведомил застрахователя за тези обстоятелства и му е предоставено постановление за спиране на досъдебното производство, застрахователят отказва да плати обезщетение, приемайки, че от представените до момента документи не се установява основанието на предявената претенция.

Молбата е за уважаване на исковата претенция в цялост.

В законоустановения срок ответникът ЗД „ЛЕВ ИНС“ АД ЕИК 121130788 е депозирал писмен отговор, с който оспорва иска по основание и размер.

Оспорва се механизма на настъпилото пътно - транспортно произшествие, доколкото не е изяснена в цялост фактическата обстановка, както и причините за настъпването му, включително и относно обстоятелството, че пътно - транспортното произшествие е настъпило с оглед виновно и противоправно поведение на водача Ю.М.М.. Липсват данни за пътните и атмосферните условия и видимостта по време на настъпване на пътно - транспортното произшествие, както и за поведението на пострадалия - ищец в настоящето производство.

Въвежда се възражение за съпричиняване настъпването на вредите и техния вид и интензитет от страна на ищеца, именно, че пострадалият е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат, доколкото като пътник в МПС не е ползвал обезопасителен колан. Твърди се, че евентуалните усложнения в здравословното състояние на ищеца са резултат от неправилно лечение и несвоевременно предприемане на медицинските дейност.

Оспорени са всички направени твърдения от ищеца за характера, интензитета, и продължителността на описаните в исковата молба неимуществени вреди.

Настоява се за отхвърляне на заявените искиви претенции и присъждане на разноските, сторени в съдебното производство.

С допълнителната искова молба ищецът възразява срещу изложените в отговора на исковата молба твърдения и поддържа релевираните доводи в исковата молба досежно основателността на предявената искова претенция. Конкретно се сочи, че коланът на предна дясна седалка е бил срязан, за да може седящият на това място Р.Р. да бъде изваден от купето на автомобила. Счита, че фактическият състав за ангажиране на деликтната отговорност е изпълнен, поради което претендираното застрахователно обезщетение се явява дължимо.

С депозирания отговор на допълнителната искова молба ответникът поддържа въведените с ОИМ възражения.

В съдебно заседание ищецът чрез процесуален представител поддържа заявените искиви претенции. Ответното дружество настоява за отхвърлянето им.

СЪДЪТ, като взема предвид събраните по делото писмени и гласни доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното :

Предявеният иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ (в сила от 01.01.2016г.), вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД, съдът намира за допустими, доколкото легитимацията на страните съответства на твърденията за настъпило

увреждане на пострадалия и предявената от него претенция спрямо застрахователя на деликвента за обезщетение на настъпилите имуществени и неимуществени вреди в резултат на противоправни действия на застрахования по сключената застраховка „Гражданска отговорност“.

Не се спори, че, и видно от представеното в препис искане за изплащане на застрахователно обезщетение, входирано пред ЗК „Лев Инс“ АД с вх.№ 8885 от 19.07.2021г., пострадалият е изпълнил задължението по чл.380 от КЗ да отправи през застрахователя писмена застрахователна претенция преди да предяви прекия иск срещу застрахователя по ЗЗ ГО.

Доказателствената тежест в процеса се разпределя съобразно правилото на чл. 154, ал. 1 ГПК, като всяка страна в процеса носи тежестта да докаже положителните твърдения за факти, от които извлича благоприятни за себе си правни последици и на които основава исканията и възраженията си.

В тежест на ищеца е да установи виновно противоправно действие, извършено от Ю.М.М.; настъпили за ищеца вреди –телесни увреждания и психически страдания; причинно-следствена връзка между деликта и вредите; наличие на валидно застрахователно правоотношение по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите между ответното дружество и делинквента; вид и тежест на неимуществените вреди, претендирани от ищеца, както и да обоснове размера на претендираното обезщетение. Единствено субективният елемент – вината – се предполага - до доказване на противното.

Ответникът следва да установи изпълнението си по договора за застраховка „Гражданска отговорност“, както и останалите релевиращи възражения, вкл. и това за съпричиняване на резултата от ПТП от страна на пострадалия.

Не се спори и видно от представена по делото застрахователна полица и извършена служебна справка в информационен масив на Гаранционен фонд, към момента на ПТП – 22.03.2018г., МПС с ДК номер ***, има активна застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, обективизирана в застрахователна полица № BG/22/117001530837 със срок на валидност от 29.05.2017г. до 28.05.2018г.

Приет по делото е Констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 22.03.2018г., съставен от дежурен ПТП при ОД на МВР Варна за посетено на място ПТП /л.13/, в който в качеството им на участници в произшествието са вписани, съответно, ППС с рег. № ***, управлявано от водача Ю.М. като участник 1, и участник 2 товарен автомобил „Мерцедес Актрос“ с рег. № ****, управляван от И.А.С.. В обстоятелства и причини за ПТП е отразено, че по път II-29 от гр.Варна посока гр.Добрич на км 13 участник 1 навлиза в лентата за насрещно движение, блъска се в насрещно движещия участник 2, отклонява се в лява лента извън пътя и се блъска в крайпътно дърво. От ПТП водачът и пътникът от автомобил уч.1 са настанени в МБАЛ Св.Анна с опасност за живота.

От приложената по делото преписка по ДП № 86/2018г. по описа на сектор ПП ОД на МВР Варна РУ Аксаково се установява, че на осн.чл.212, ал.3 от НПК, чл.343, ал.1, б.а, пр.2 вр.чл.342, ал.1 от НК, на 22.03.2018г. е започнато досъдебно производство за настъпило на ПТП за това, че на 22.03.2018г. на км 13 на път II-29 Варна-Добрич, при управление на МПС л.а. Пежо 207 с рег. № **** нарушил правилата за движение и по непредпазливост причинил на лицето Р. ЮС. Р. ЕГН ***** средна телесна повреда. С постановление № 4338/2018 от 15.02.2022г. ДП № 86/2018г. по описа на РУ Аксаково при ОД на МРВ Варна е възобновено.

Не се твърди и не са ангажирани доказателства за наличие на влязла в сила присъда за извършеното от водача Ю.М.М. деяние.

За установяване механизма на ПТП и настъпилите за ищеца Р.Р. в резултат на същото увреждания по искане на страните по делото е назначена и изслушана КСАТМЕ, чието заключение като обосновано и мотивирано съдът кредитира изцяло.

Вещото лице като черпи данни от протокола за ПТП и снимковия материал към досъдебното производство докладва основните факти на настъпилото ПТП, а именно : Произшествието става на 22.03.2018г. около 13.30 часа на републикански път гр.Варна – гр.Добрич, на км 13, до с.Изворско. Пътното платно е двупосочно, без видими граници поради напрупания сняг; същото е заснежено и заледено; към момента на огледа от органите на МВР е налице страничен вятър и минусови температури; липсват спирачни следи по пътната настилка; налице е единична прекъсната линия. Л.а. марка Пежо 207 с рег. № ***** е позициониран в канавката ляво от пътя и разположен диагонално на оста на пътя, с предна част, насочена към нивата и гр.Варна. Констатирани са деформации от удар в предна дясна врата; купето е силно деформирано, счупени са предно и всички десни стъкла. Арматурното табло в дясната си част е разрушено, деформирано; от дясната страна всички колонки са деформирани. По товарния автомобил са видени следи от удар в предната част. Счупен е преден ляв фар, липсва предна рег.табела; налице са слаби деформации и разрушения на маската на бронята. В дясната част на предна броня на товарния автомобил е намерен забит тас от автомобил Пежо. След изчисления вещото лице докладва, че скоростта на движение на л.а. Пежо 207 е била 63.90 км/ч, а на т.а. Мерцедес 26.43 км/ч. Сблъсъкът между автомобилите е настъпил в лентата за движение на тежкотоварния автомобил при сработила спирачна система на товарния автомобил и безконтролно движение на л.а.

Вещото лице докладва, че от значителната разлика в масите на двете превозни средства, след удара л.а. Пежо е отхвърлен в посока назад и наляво, и с ротация против часовника и приплъзване преминава през ляв пътен банкет и преустановява движението си с дясна част близо до крайпътно дърво, а товарният автомобил, който към момента на сблъсъка е бил със сработила спирачна система, след изминаване на разстояние, също преустановява

движението си в мястото, където е намерен. Първоначалният удар за автомобила Пежо е реализиран в дясна предна странична част, а за товарния автомобил е реализиран в предна част. Намереният декоративен тас, вбит в облицовката на предна броня на товарния автомобил показва мястото на контакта на предно дясно колело на л.а. Пежо с бронята на товарния автомобил. Експертизата приема, че местоположението на счупената част от декоративната решетка на товарния автомобил Мерцедес, показва мястото на удара между автомобилите, по дължина на пътя, което сочи, че в момента на удара лекият автомобил Пежо се е намирал частично в дясната пътна лента и частично в лявата пътна лента.

Според експерта произшествието е настъпило поради навлизане на лекия автомобил Пежо с рег.№ *****, в лентата за насрещно движение - лентата за движение на автомобил Мерцедес, с рег.№ ****. Към момента на навлизане в лентата за насрещно движение, както и в момента на сблъсък, лекият автомобил Пежо се е движил по пътното платно безконтролно. Произшествието би могло да се предотврати при вариант, ако л.а. Пежо се е движил със скорост, при която автомобилът е могъл да спре в рамките на отстоянието от началото на занасянето до мястото на удара с товарния автомобил или при вариант на движение на автомобила Пежо, със скорост по-ниска от 8.75 км/час.

Вещите лица, експерти в медицинската част на экспертизата докладват, че в резултат на ПТП на 22.03.2018г. Р.Р. е получил следните травматични увреждания: Счупване на базата на черепа, контузия на мозъка и мозъчния ствол тежка степен, множество интрацеребрални контузионни огнища в лява и дясна хемисфери, травматичен субарахноидален кръвоизлив, кръвоизлив в страничните вентрикули, трети и четвърти вентрикул обусловили разстройство на здравето опасно за живота; Счупване на лява и дясна мандибула обусловило трайно затруднение на дъвченето и говоренето за повече от 30 дни; Счупване на 1 -6 ребра в дясно в хрущялната част и аксиларно и 2 ребро в ляво, контузия на бял дроб и пневмоторанс обусловили разстройство на здравето опасно за живота; Счупване на лява лонна кост и ляв ацетабулум обусловили трайно затруднение в движенията на левия долен крайник. В резултат на тежката черепно-мозъчна травма съчетана с тежка гръдна травма с контузия на белия дроб е съществувала много сериозна опасност за живота на ищеца. Обикновено при такова съчетание на травматични увреждания се стига до летален изход. Оживелите пациенти са много малък процент благодарение на интензивните реанимационни грижи и лечение. Тъй като ищецът Р. към настоящия момент е неподвижен и се намира в състояние на будна кома е непосредствено заплашен от развитието на различни видове инфекции (най-често урологични), които в неговото състояние са животозастрашаващи. Животът му е заплашен още от потенциални емболични състояния, които много често водят до смърт на пациента. В резултат на продължителното залежаване Р. е заплашен и от развитието на хипостатични пневмонии, които са много рискови заболявания.

Конкретно получения пневмоторакс в дясно сам по себе си представлява състояние временно опасно за живота. Счупването на мандибулата води до трайно затруднение на дъвченето и говоренето за повече от 30 дни. Фрактурите на повече от едно ребро водят до трайно затруднение на движенията на снагата за повече от 30 дни. Фрактурата на лонната кост и ацетабулума води до трайно затруднение в движенията на левия долен крайник. Затруднени са както активните движения, така и пасивните.

Неврологът докладва, че в резултат на процесното ПТП ищецът Р. е получил тежка съчетана черепномозъчна травма, в резултат на която е бил продължително време в състояние на дълбока кома с липсващо самостоятелно дишане, оценена още при приемането му в МБАЛ „Св. Анна - Варна“ с 3 точки по скалата за комите Глазгоу, която е най-ниската оценка. В резултат на продължителното интензивно лечение ищецът е преодолял тежката стволова дисфункция и е възстановил самостоятелното си дишане, което е функция на продълговатия мозък. Тъй като не са се възстановили функциите на кората на главния мозък, същият е достигнал до състоянието „будна кома“ или медицинския термин „апаличен синдром“. При това състояние целият организъм и функциите му се командват от мозъчния ствол, в който се намират центрове на вегетативната нервна система. Такива болни са обездвижени и с тях не може да се осъществи никаква комуникация. Не могат да приемат храна и течности. Очите са отворени, а изражението им е на незаинтересованост. В състоянието в което се намира Р. има постоянна нужда от чужда помощ за задоволяване на всички свои битови и санитарно-хигиенни нужди. Пострадалият е в състояние на будна кома, което предполага, че същият принудително се намира постоянно на легло, без да може да се движи или да става и да се придвижва самостоятелно. Очаква се не само атрофиране на мускулите, но и поява на контрактури на ставите. Тъй като Р. е в състояние на будна кома, същият не може да контролира тазовите си резервоари. Това налага да се използват памперси и други средства за целта.

Медикът изнася, че на ищеца има извършерна трахеостомия и пояснява, че трахеостомията представлява оперативно отваряне на трахеята в областта под ларингса с цел по-добро обдишване и по-лесното и ефективно почистване на бронхиалното дърво от секрети. Обикновено трахеостомията се извършва на интубирани болни в кома, ако след една седмица няма вероятност от скорошна екстубация.

Храненето на Р. се извършва чрез поставена сонда директно в стомаха, като винаги има опасност от инфектиране на поставените устройства и органите в които са поставени. Трахеостомата и сондата за хранене следва да бъдат използвани пожизнено.

Медиците считат, че е напълно възможно и е много вероятно в състоянието, в което се намира ищецът да се отключат или да се провокират други заболявания в резултат на получените тежки травми. Най-често такива са: декубитуси (пролежни рани) в областта на сакрума, петите, гърба или

тилната част на главата, които се лекуват много трудно и продължително. Почти винаги такива болни страдат от тежки и упорити уроинфекции, които обхващат както пикочния мехур, така и бъбреците. Други заболявания, които се срещат са хипостатичните пневмонии, които са най-честата причина за леталния изход при такива пациенти. В резултат на продължителното залежаване има съществена опасност от развитие на различни емболични състояния - най-често белодробни тромбемболии, които трудно се преживяват от пациентите.

Вещите лица, медици, са категорични, че така установените телесни увреждания на Р. ЮС. Р. се намират в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП от 22.03.2018г. Проведеното лечение на ищеца е правилно, своевременно и адекватно. Смъртността при този вид тежки черепномозъчни травми съчетани с тежки белодробни травми и травми на други органи и системи, както в случая, е много висока. Фактът, че Р. е жив макар и в будна кома, показва, че приложеното му лечение е правилно и своевременно. В наличната медицинска документация съществени придружаващи заболявания не са установени. Оздравителният период на получените телесни увреждания на ищеца до степен пълно възстановяване е почни равен на нула.

Вещите лица изнасят, че практиката показва, че няма медицинска възможност да се излезе от състоянието на будна кома. Поради тази причина то е с доживотен характер.

Вещите лица предвид комплексната работа по поставения въпрос докладват, че автомобилите Пежо 207, модел и модификация като процесния, са окомплектовани от производителя с 4 броя триточкови обезопасителни колани и един брой двуточков колан за пътуващия в средата на задната седалка. От медицинска гледна точка не може със сигурност да се твърди дали Р. е бил или не е бил с обезопасителен колан. В първичната медицинска документация не е отбелязано типичното за коланната травма охлузване на гърдите. Въпреки това Р. е бил с гръден капак и патологична подвижност на кръдния кош, което е описано при приемането. В съдебно заседание се пояснява, че гръден капак означава счупени успоредно от двете страни на гръдната кост ребра. Експертизата отбелязва, че от снимки на интериора на претърпелия произшествието л.а. Пежо с рег.№ ***** не намира данни да са сработили противоударните възглавници, а върху предните седалки се виждат части от обезопасителни колани с нарушена цялост. В Протокола за оглед не се намерени записи за състоянието на тези находки. Липсват данни и в показанията на водача на товарния автомобил Мерцедес, който е участвал в изваждането на тялото на водача на автомобила Пежо от салона на катастрофиралия автомобил.

Вещото лице по техническата част на експертизата изнася, че целта на обезопасителните колани е да се фиксира тялото към седалката, като се ограничи инерционното му движение в купето на автомобила при удар и получаване на допълнителни наранявания. Обезопасителните колани

задържат долната част на тялото (в областта на таза) към седалката и са ефективни при инерционно въздействие върху тялото на препасания в посока отзад-напред, което се получава при рязко намаляване на скоростта на движение на автомобила с голямо закъснително ускорение. По този начин се предотвратяват удари на тялото на препасания в предноразположени детайли на автомобила. При странично въздействие върху тялото на препасания обезопасителните колани не са особено ефективни. За тази цел в страничните елементи от конструкцията на автомобилите се вграждат предпазни завеси и противоударни въздушни възглавници, които се задействат при екстремни ускорения. Обезопасителните колани не ограничават свободата на действия на крайниците и главата на препасания. При високоенергийни травми обезопасителният колан не може да предпази пътника, дори може той да бъде причина за тежки шийни травми.

По делото са приети като годни доказателства, установяващи състоянието на ищеца непосредствено след ПТП и обстоятелства, свързани с лечебния процес, продължаващ и към настоящия момент : Епикриза от отделение по анестезиология и интензивно лечение към МБАЛ „Св.Анна“ от И.З. №4899/2018г., където Р.Р. е постъпил на 22.03.2018г. и е изписан на 28.03.2018г. с окончателна диагноза : Съчетана травма - глава, гръден кош. Крайници Фрактура на базата на черепа. Контузия на мозъка и мозъчния ствол. Интрацеребрални кръвеквивалентни колекции в дясна темпорална област и парметално в дясно. Субарахноидална хеморагия (САХ). Оток на мозъка. Фрактура на лява и дясна половина на мандибулата. Фрактури на I-VI ребрени дъги вентрално в хрущялната част и аксиларно в дясно. Фрактура на дясна ребрена дъга аксиларно. Фрактура в предна част на лява ребрена дъга. Контузия на бял дроб. Пневмоторакс в дясно. Фрактура на лява лонна кост към горна част на ляв ацетабулум. Придружаващи заболявания: не съобщават. Представени са на турски език и в заверен превод на български език удостоверение и епикризи, издадени от Болница за обучение и развойна дейност Гюлхане към Медицински университет Анкара през периода 2018-2021г.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на свидетелите на ищцовата страна - С.Ю. Р., брат на ищеца, и Г.Х.Х., съпруга на С. Ю.Р., чиито показания, като дадени от най-близките роднини на ищеца, полагащи непосредствени грижи за него, са еднопосочни и взаимнодопълващи се.

Свидетелите получили информация за катастрофата от съпругата на ищеца, която им съобщила по телефона, т.к. семейството живее с.Градско, Сливенска област. Тъй като Р. бил в интензивно отделение, успели да го видят за първи път едва два-три дни след инцидента. Състоянието му било критично; лекуващите лекари им казали да бъдат „готови за всичко“. Пострадалият бил напълно неадекватен; приспан; не отварял очи. След изписването му от реанимация, Р. бил откаран със санитарен самолет в болница в Анкара, Турция около 28-29.03.2018г. Медиците очаквали през следващите два-три месеца да настъпи подобрене и пациента да се събуди и

да се „свърземе“, но това не се получило. Бил преместен във втора реанимация, където пролежал около две години, но без изменение в състоянието. През този период имало много критични ситуации като сърдечни кризи и инфекция на гръбначния стълб, които били преодоляни, макар и трудно. Последвало няколкомесечна подготовка за домашно лечение. Към настоящия момент Р. живее на квартира в гр.Анкара, като за него се грижи съпругата му и нейната майка. Двамата свидетели също се включвали в обгрижването при необходимост и възможност. Мюфтийството продължавало да му изплаща заплата като помощ; роднините също събирали средства за издръжка и лекарства. Свидетелите споделят, че Р.Р. не става от леглото; не извършва никакви осъзнати и волеви движения и действия; няма мимики; не познава и не реагира на никого. Храни се със сонда в корема; не може да ходи самостоятелно до тоалетна; ползват се памперси; уринира чрез катетър; налага се трахеостомата да се почиства на всеки два часа. Съпругата му го масажира поне три пъти дневно предвид скованията на тялото; многократно го изправят, за да поседи в леглото и да се избегне появата на рани по тялото. Почти ежесечно се налага прием на антибиотици поради поява на инфекции в тялото; често се активирали и алергии към катетъра, въздуха в стаята или медикаменти; приемат се лекарства по график. Около Нова година Р. отново се влошил, поради което се наложило и двамата свидетели да отидат в гр.Анкара, за да помагат на семейството на пострадалия. Според свидетелите към настоящия момент липсва каквато и да било промяна в положителна посока от момента на ПТП.

ВЪЗ ОСНОВА на изложените факти и обстоятелства, безспорно установени от еднопосочните и взаимнодопълващите се писмени и гласни доказателства, се налагат следните правни изводи :

Съгласно разпределената доказателствена тежест, ищецът установява наличието на всички елементи от фактическия състав на чл.432, ал.1 от КЗ във вр.чл.45 от ЗЗД, ангажиращи отговорността на застрахователя за обезвреда на настъпилите за ищеца в резултат на деликта неимуществени и имуществени вреди.

Предвид събраните писмени и гласни доказателства, се установява несъмнено извършването на твърдяното в исковата молба деяние, неговата противоправност и вината на водача на МПС.

Установява се, че на 22.03.2018г. около 13.20 часа, на път II- 29, в района на километър 13, при силен снеговалеж, северен вятър и заледена и заснежена настилка, товарен автомобил „****“ с рег. № ***** с водач И. С. се движил в посока от гр.Добрич към гр.Варна. Л.а. Пежо 207 с рег.№ ***** с водач Ю. М. М. се движи по път II- 29 в посока от гр.Варна към гр.Добрич. В района на км 13, когато двете превозни средства се намират в близост, л.а. Пежо 207 застига друго движещо се ППС. В резултат на скоростта на движение, заледената пътна настилка и страничния вятър, л.а. Пежо 207 губи сцепление с пътната настилка, първоначално със задните си колела, при което

започва да се плъзга странично, водачът му прави опит да възвърне контрол над автомобила, при което същият се плъзга странично последователно с лявата и с дясната си част, като амплитудата се увеличава. В момента, в който лекия автомобил губи сцепление с пътната настилка, водачът на товарния автомобил възприема движещия се срещу него лек автомобил като опасност и предприема аварийно спиране, като установява товарния автомобил в покой в лентата си на движение. Л.а. навлиза в лентата за движение на т.а. и се удря в предната лява част на т.а. в зоната на лява част на предна броня и ляв фар със странична дясна част на л.а. в зоната на предна дясна врата. След удара л.а. продължава движението си в посока обратна на първоначалната си посока на движение, плъзга се, като излиза от платното за движение, в дясно на посока на движението на т.а. и косо, с предната си част, насочена в посока гр.Варна, преминава по прилежащия скат до платното за движение и се удря в крайпътно дърво с предната си дясна част, където се установява в покой. В резултат на ПТП настъпват материални щети по МПС и телесни увреждания на водача и пътника Р.Р..

Съгласно доклада на вещото лице водачът на т.а. не е имал възможност да предотврати настъпването на ПТП. Единственото, което е имал възможност да извърши е аварийно спиране преди удара, което е и сторил, установявайки се в покой в лентата си за движение. Водачът на л.а. е можел да предотврати ПТП в случай, че управлява МПС със скорост, съобразена с изключително трудните пътни условия в зимна обстановка, така че да е в състояние да владее автомобила. С поведението се водачът на ППС е нарушил правилата за движение по чл.20, ал.2 от ЗДвП : „Водачите на ППС са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всякакво видимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението“. Не са ангажирани доказателства, които да опровергават вината на извършителя.

С пълно и пряко доказване ищецът доказва и наличието на останалите елементи от фактическия състав на неправомерното увреждане – настъпилите за него болки и страдания от причинените травми, техния характер, степен и продължителност във времето, както и пряката им причинна връзка с деянието.

Налице е и хипотезата на чл.432, ал.1 КЗ.

Доказва се наличието на валиден договор за застраховка „ГО“ през периода, в който е реализирано ПТП - 29.05.2017г. до 28.05.2018г. между собственика на причинилия увреждането автомобил и ответника като застраховател по риска.

Предвид обхвата на застрахователното покритие, регламентиран в чл.

477, ал.1 от КЗ, застрахователят обезщетява всички вреди, за които отговаря застрахованото лице на основание чл. 45 ЗЗД. Съгласно разпоредбата на чл.477, ал.2 от КЗ застраховани лица са собственикът на моторното превозно средство, за което е налице валидно сключен застрахователен договор, както и всяко лице, което ползва моторното превозно средство на законно основание.

Съгласно задължителните за съдилищата постановки, дадени с Постановление № 4/23.12.1968 г. по гр.д.№ 2/1968 г. на Пленума на ВС, понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на обективно съществуващи конкретни обстоятелства. За да се определи обезщетение, съставляващо справедлив паричен еквивалент на претърпени от деликт болки и страдания, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, с оглед на характера и тежестта на уврежданията, интензитета и продължителността на болките, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания, както и икономическата конюнктура в страната към момента на причиняване на вредите. Следва задължително да бъдат изтъкнати и надлежно оценени всички обстоятелства, обосноваващи размера на дължимото по чл.52 ЗЗД обезщетение. С оглед определяне справедлив размер на дължимото обезщетение, следва да бъдат съобразени характера, степента и продължителността на търпените от ищеца болки и страдания от причинените с ПТП травми, така и наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия.

В конкретния случай ищецът е мъж на средна възраст; работоспособен; семеен с деца; към момента на осъществяване на ПТП и настъпване на вредите – физически и психически здрав. Установява се от приетите медицински документи и заключението на вещите лица в медицинската част на КСАТМЕ, че още при постъпването в интензивно отделение на МБАЛ „Св.Анна-Варна“ гр.Варна непосредствено след ПТП, и в резултат на катастрофата ищецът е бил в изключително критично състояние; с увреждания, предпоставящи опасност за живота. В следствие след своевременно и адекватно лечение, считано от датата на събитието до настоящия момент, повече от четири години, състоянието на пострадалия не се е подобрило; липсва положителна промяна както на физическо, така и на психическо ниво. Ищецът продължава да се намира в състояние на „будна кома“. Същият е на легло; неподвижен; не извършва самостоятелно действия като хранене, хигиена; не общува, защото не осъзнава, не познава и не реагира на никого и нищо. Обслужван е от съпругата си и близки на семейството. Предвид състоянието му са налице предпоставките за поставянето му под пълно запрещение с решение на съда скоро след ПТП. Вещите лица са категорични, че състоянието на Р.Р. е необратимо.

Анализираните по-горе писмени и гласни доказателства установяват средна по степен и продължителност, понесена от ищеца травма, като свързаните с нея болки и страдания, с оглед критериите за справедливост, могат да бъдат репарирани със сумата от 700 000 лева.

Застрахователят релевира възражение за съпричиняване, обосновано с твърдения за нарушаване от страна на ищеца на императивните правила за ползване на обезопасителен предпазен колан в качеството му на пътник на предна дясна седалка в МПС. Вещите лица-медици не намират категорични данни от медицинска страна, сочещи ползването на предпазен колан от ищеца. Същевременно, вещото лице-инженер изнася, че в досъдебното производство се съдържат снимки, на които върху предните седалки се виждат части от обезопасителни колани с нарушена цялост. При тези данни следва да се направи извод, че с голяма вероятност пътникът е бил с поставен предпазен колан, който обаче с оглед странично осъществените удари на тялото – крайници и глава - не е успял да предотврати настъпването на констатираните по-горе увреждания. Следователно въведеното възражение за съпричиняването им от страна на пострадалия остава недоказано.

Поради уважаване на главния иск съдът намира за основателна и акцесорната претенция за мораторни лихви, считано от 19.10.2021г. до окончателното изплащане на задължението.

По отношение на разноските:

На осн.чл.83, ал.2 от ГПК ищецът е освободен от заплащане на държавна такса и разноски по делото. С оглед изхода на иска и на осн.чл.78, ал.6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на съда авансираните от бюджета на съдебната власт суми в размер на 28 000 лева – държавна такса и 787 лева общо – за възнаграждение на вещите лица по КСАТМЕ.

С оглед резултата по делото и на осн.чл.78, ал.1 от ГПК ответното дружество дължи на ищеца сторените от него разноски, като същите се ограничават до възнаграждение на процесуалния представител, определено по реда на чл.38, ал.1, т.2 и ал.2 от ЗА. Съответният на уважената исковата претенция размер на адв.възнаграждение от 15 530 лева следва да бъде присъден в полза на адв. Я.Д. Д. – САК Булстат 180492269.

Воден от горното, **СЪДЪТ**

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „ЛЕВ ИНС“ АД ЕИК 121130788 със седалище гр. София, бул.„Черни връх ” №51, **ДА ЗАПЛАТИ на Р. ЮС. Р. с ЕГН ******* с постоянен адрес *****, представляван, на осн.чл.29, ал.4 от ГПК, от настойника АРЗ. АЛ. Р. с ЕГН ***** (Решение № 830 от 29.04.2021г., постановено по гр.д. № 2758/2020г. по описа на ВОС, влязло в законна сила на 10.06.2021г.), чрез пълномощник адв. Я.Д., САК на основание чл.432, ал.1 от КЗ (в сила от 01.01.2016г.), вр. чл.45 и чл.52 от ЗЗД, **сумата от 700 000лв.,** частичен иск от 1 000 000 лева представляваща обезщетение за претърпени **неимуществени вреди** – състояние на будна кома, вследствие на ПТП, настъпило на 22.03.2018г. по пътя Добрич-Варна по

вина на водача на лек автомобил „Пежо“ с рег. № **** Ю.М.М. с ЕГН *****, обхванат от действието на валидна към момента на застрахователното събитие застраховка „Гражданска отговорност“ по застрахователна полица № BG /22/117001530837, издадена от ЗД „ЛЕВ ИНС“ АД ЕИК 121130788, ведно със законната лихва върху сумата, считано от изтичане на тримесечния срок за произнасяне от страна на застрахователя – 19.10.2021г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА ЗД „ЛЕВ ИНС“ АД ЕИК 121130788 със седалище гр. София, бул.„Черни връх ” №51, да заплати по сметка на Окръжен съд Варна в полза на бюджета на съдебната власт разноски в размер на 28 000 лева – държавна такса и 787 лева общо – за възнаграждение на вещите лица по КСАТМЕ.

ОСЪЖДА ЗД „ЛЕВ ИНС“ АД ЕИК 121130788 със седалище гр. София, бул.„Черни връх ” №51, да заплати на адв. Я.Д. Д. – САК Булстат 180492269 разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 15 530 лева.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред **ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД** в двуседмичен срок от връчването на препис от него на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____